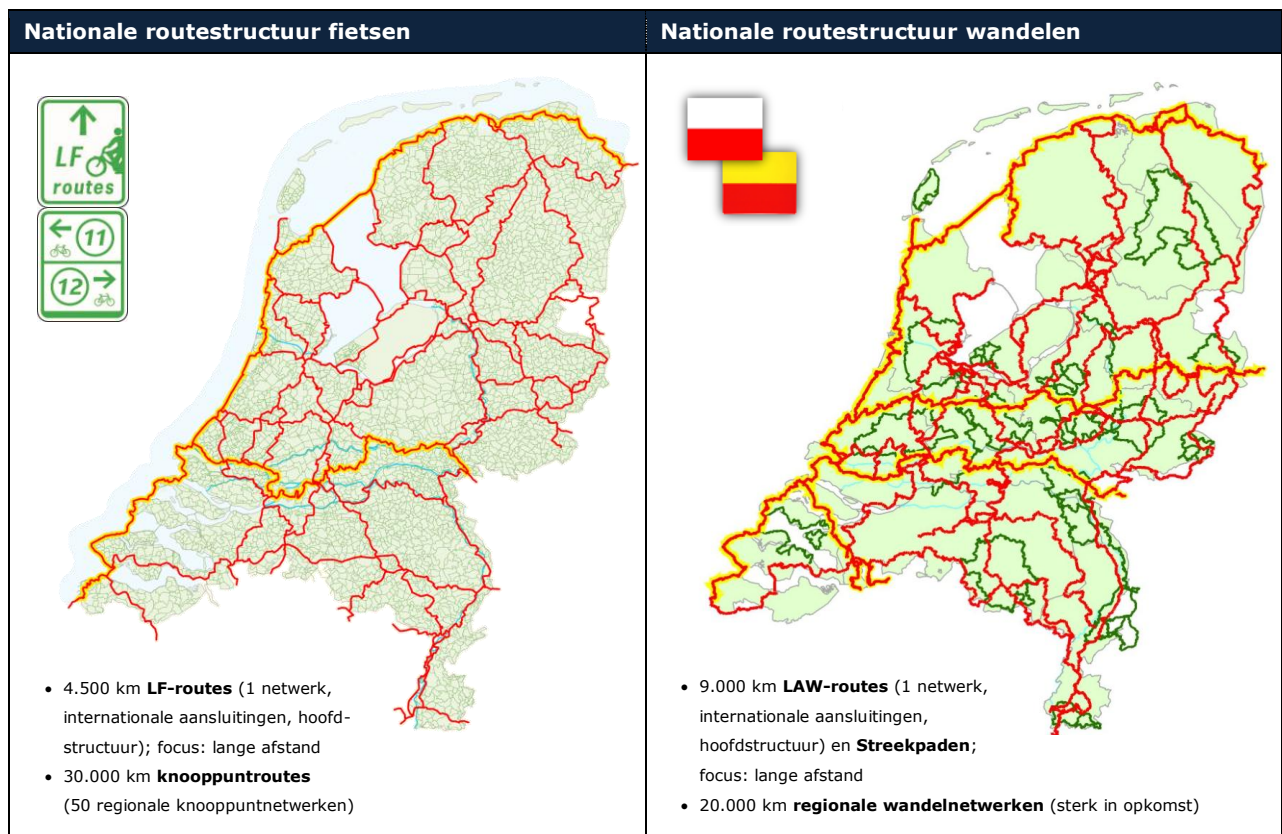

Routenetwerken voor fietsers en wandelaars in Nederland

Nederland heeft een landsdekkende netwerkstructuur van fiets- en wandelroutes, zowel voor de lange als voor de korte afstand. Deze *ationale routestructuur* is van grote waarde. Vele miljoenen fietsers en wandelaars – een nog altijd groeiende groep – worden hiermee op het spoor gezet van de mooiste paden en wegen in ons land, om actief te kunnen genieten van het buitenleven. De nationale routestructuur draagt tegelijkertijd bij aan het bereiken van verschillende overheidsdoelen:

- het beschermen, beleven en benutten van natuur en landschap,
- het stimuleren van recreatie dicht bij huis (stad-landverbinding),
- het stimuleren van de gastvrijheidseconomie (fietsers en wandelaars besteden onderweg per jaar bijna € 1 miljard!),
- het stimuleren van inkomend toerisme,
- het bevorderen van een aantrekkelijk vestigingsklimaat,
- het bevorderen van de volksgezondheid.

Nationale routestructuur – landelijke coördinatie

Voor de ontwikkeling en het beheer van de landelijke netwerken van lange afstandroutes zijn twee landelijke routestichtingen verantwoordelijk: Landelijk Fietsplatform (LF-net) en Wandelnet (LAW-net/Streekpaden). De regionale routenetwerken zijn/worden ontwikkeld en worden beheerd door uiteenlopende regionale partijen, veelal met hulp van de twee landelijke routestichtingen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de kennis, ervaring en goodwill die deze organisaties hebben opgebouwd.

Het Fietsplatform en Wandelnet fungeren samen als “landelijk routebureau” en zijn systeemverantwoordelijke voor de nationale routestructuur. Het betreft een klein team van professionals, aangevuld met honderden vrijwilligers. Samengewerkt wordt met overheden, tal van organisaties en het bedrijfsleven.

Kernactiviteiten zijn:

- Landelijke coördinatie kwaliteitsbewaking en belangenbehartiging;
- Krachtenbundeling en landelijke impuls voorlichting/promotie;
- Landelijke coördinatie kennis & expertise.

De stichtingen maken gezamenlijk gebruik van efficiënte en effectieve instrumenten, zoals een GIS-routedatabank, meldsysteem en webportals.

Veel bereikt – dus veel te verliezen

Decentralisatie en terugtrekkende overheid brengen het risico met zich mee dat de nationale routestructuur versnipperd raakt en dat kennis en informatie verloren gaat.

- Routes zijn kwetsbaar: een nieuw industrieterrein, een autosnelweg of de opheffing van een spoorwegovergang kunnen funest zijn. Een stevige lobby vanuit een landelijke organisatie helpt dan; dat heeft de praktijk aangetoond.
- Veel partijen hebben wel iets met fietsen of wandelen als vrijetijdsbesteding. Het is een onderwerp dat iedereen aangaat, maar waar niemand zich in het bijzonder hard voor maakt. Een kenniscentrum waar onderzoekscijfers en expertise voor handen zijn, is dan van grote waarde.
- De consument wil snel en gemakkelijk informatie voor zijn fiets- of wandeltocht. Overzichtelijke informatie is nodig om mensen op het spoor te zetten van de landelijke en regionale mogelijkheden. Ook de buitenlandse toerist is gebaat bij een duidelijke informatiebron als startpunt.

Ieder zijn verantwoordelijkheid – samen meer

Het Rijk en de provincies zijn verantwoordelijk voor respectievelijk landelijk en provinciaal beleid, middelen en randvoorwaarden. Voor het beheer en de promotie van regionale netwerken zijn provinciale routebureaus de aangewezen organisaties. Fietsplatform en Wandelnet pakken onderwerpen op die de provinciegrens overstijgen en centrale coördinatie en uitvoering vergen. Kosten worden hiermee bespaard en meer publiek bereikt. En de continuïteit van de routenetwerken blijft gewaarborgd, evenals een constante kwaliteit. Uiteraard blijft doorontwikkeling, kwaliteitsbewaking en promotie van de landelijke netwerken van lange afstandroutes daarbij een basistaak van Fietsplatform en Wandelnet.

Risico's van regionalisering

Decentrale uitvoering door twaalf provincies afzonderlijk zal naar schatting leiden tot zeker tweemaal zo hoge kosten, het onbenut laten van de vrijwilligerscapaciteit nog niet meegerekend. Naast verlies aan rendement zal zonder landelijke coördinatie veel verloren gaan:

- De kwaliteit van de landelijke en regionale netwerken zal snel achteruitgaan. De nationale routestructuur is zo sterk als de zwakste schakel;
- Doorgaande landelijke en internationale routes raken onderbroken, zodat van een landelijk netwerk van lange afstandroutes geen sprake meer is. Zeker voor onderhoud is centrale regie nodig;
- Gebrek aan uniforme, herkenbare basiskwaliteit zal leiden tot imagoschade voor alle regio's;
- Voorlichting en promotie raken versnipperd zodat verlies aan bereik dreigt; promotie in het buitenland wordt gefragmenteerd (o.a. unique selling point Nederland Fietsland);
- Kennis raakt versnipperd. Dat leidt tot kennisverlies, dubbel werk en onduidelijkheid;
- Een landelijk aanspreekpunt voor routerecreatie ontbreekt; belangenbehartiging wordt bemoeilijkt en is per definitie zwakker.

■ april 2013

Position paper Stichting Landelijk Fietsplatform en Stichting Wandelnet
Postbus 846, 3800 AV Amersfoort, 033 4653656/4653660
www.fietsplatform.nl / www.wandelnet.nl

